

۱- معنای واژه «نماز» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) با جود تو هست از دگران خواستن چیز / بر ساحل دجله چو نمازی به تیمم
 (۲) ورت سلام کند دام می‌نهد صیاد / ورت نماز برد کیسه می‌برد طرّار
 (۳) رخس چون لعل شد ز آن گوهر پاک / نمازش برد و رخ مالید بر خاک
 (۴) کنیزان گلرخ فراز آمدند / همه پیش جم در نماز آمدند

۲- معنای همه واژگان گزینه در برابر آن‌ها درست است.

- (۱) کلافه (بی‌تاب) - شامه (بو) - حیثیت (اعتبار اجتماعی)
 (۲) ناورد (نبرد) - کربت (اندوه) - نیک‌پی (خوش‌قدم)
 (۳) مرادف (هم‌ردیف) - خیره‌سر (لجوج) - سبو (مایعات)
 (۴) دستور (مشاور) - متقاعد (مستجاب) - داعیه (ادعا)

۳- معنای چند واژه در برابر آن درست است؟

«نفیسه چیزهای گران‌بها) - شاب (جوان) - لفاف (پارچه و کاغذی که بر چیزی پیچند) - خنیده (نامدار) - مشعشع (پرتو) - گزاف‌کاری
 (بی‌هوده‌کاری) - تمکّن (ثروت) - فرط (بسیار)»

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) هفت

۴- در کدام عبارت غلط املایی وجود ندارد؟

- (۱) هر آینه بدو باید پیوست و حول و خطر و خوف او مشاهدت کرد، آن‌گاه توبه و انابت مفید نباشد.
 (۲) هیچ‌کس مبدا که بر کس بیداد کند یا اندیشه جور و ستم در دل بگذراند تا از اقویا بر ضعفا دست تناول دراز نبود.
 (۳) عطّار صبا در میان بوی‌فروشان سمن و نسترنش نافه‌های مشک ختن گشاده، زاغی بر سر درختی آشیان کرده بود.
 (۴) جواهر و اعراض و عناصر و اجرام و اشباه و طبایع جمله حجاب آن اسرارند و اندر محل توحید اثبات این هر یک شرک باشد.

۵- در کدام بیت غلط املایی دیده می‌شود؟

- (۱) تنم مقیم مقام است و جان به مرحله عازم / سرم ملازم بالین و دل به قافله مایل
 (۲) همایی چون تو عالی‌قدر حرص استخوان تا کی؟ / دریغ آن سایه همّت که بر ناهل افکندی
 (۳) مفاتیح جنان آمد نعیم جاودان آمد / نسیم جان جان آمد ز سوی روضه رضوان
 (۴) بی گلستان تو در دست به‌جز خاری نیست / به ز گفتار تو بی‌شاعبه گفتاری نیست

۶- کدام عبارات دارای غلط املایی‌اند؟

- (الف) طین مصری که از آب نیل حاصل می‌شود بهترین اقسام آن است.
 (ب) در این فرصت خویش را بر شیر عرضه کنم که تردّد و تهیّر بدو راه یافته است.
 (ج) او را به نصیحت من تفرّجی حاصل آید و بدین وسیلت غربتی و جاهی یابم.
 (د) رای‌زن حکیمی داشت که به غنا و نفاذ مذکور باشد و به تجربت و ممارست مشهور.
 (۱) ب - ج (۲) ج - الف (۳) ب - د (۴) الف - د

۷- هر دو اثر گزینه منثور هستند.

- (۱) تذکرة الاولیا - منطق‌الطیر
 (۲) اسرارالتّوحید - لیلی و مجنون
 (۳) الهی‌نامه - زندگانی جلال‌الدین محمد
 (۴) مرصاد‌العباد - روزها

۸- در کدام بیت آرایه‌های «تناقض، جناس تام و مراعات نظیر» یافت می‌شود؟

- (۱) زان سوی بحر آتش گر خوانیم به لطف / رفتن به روی آتشم از آب خوش‌تر است
 (۲) ما با توایم و با تو نه‌ایم این چه حالت است / در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم
 (۳) اگر تو جور کنی جور نیست تربیت است / وگر تو داغ نهی داغ نیست درمان است
 (۴) مرا به علت بیگانگی ز خویش مران / که دوستان وفادار بهتر از خویشند

۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«سپیل را نعره از آن است که از بحر جداسست / هر که با بحر در آمیخته خاموش شود»

(۱) استعاره، اسلوب معادله، تشبیه، تشخیص

(۲) تشخیص، حسن تعلیل، تشبیه، مراعات نظیر

(۳) اغراق، کنایه، اسلوب معادله، جناس

(۴) مراعات نظیر، حسن تعلیل، تکرار، استعاره

۱۰- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام، حسن تعلیل، تلمیح و تشبیه» کدام است؟

(الف) خون دل مشتاقان خورده است لب لعلت / سرخ است لب اینک منکر نتوان بودن

(ب) ای نسیم سر زلفت دم جان بخش مسیح / وی بناگوش چو سیمت ید بیضای کلیم

(ج) نخواهم دامن مهرت ز دست دل رها کردن / مگر روزی که دور از تو اجل گیرد گریبانم

(د) گو مکن شور و مکن کوه به تلخی فرهاد / که رسیدست به کام از لب شیرین خسرو

(۱) ب - الف - د - ج (۲) ج - الف - د - ب (۳) ج - د - الف - ب (۴) د - ج - ب - الف

۱۱- آرایه‌های «ایهام، نغمه حروف، تشبیه، تضمین» همگی در کدام بیت یافت می‌شود؟

(۱) تو شور کوه کن آور نه قصه شیرین / که کوه عشق به ناخن توان تراشیدن

(۲) به بوی زلف تو در پیشگاه باد سحر / به سان شمع شبستان خوش است لرزیدن

(۳) به زیر زلف پرندین بامداد وصال / تویی چو چشمه خورشید در درخشیدن

(۴) به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ / منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن

۱۲- کدام بیت به شیوه بلاغی سروده شده است؟

(۱) کار عشق از وصل و هجران درگذشت / درد ما از دست درمان درگذشت

(۲) کار، صعب آمد به همت برفزود / گوی، تیز آمد ز چوگان درگذشت

(۳) فتنه عشق تو پردازد جهان / خاصه می‌داند که سلطان درگذشت

(۴) جوی خون دامان خاقانی گرفت / دامنش چه؟ کز گریبان درگذشت

۱۳- کدام گزینه درباره ابیات زیر درست است؟

«خاقانی اگر ز خود نهی گام برون / مهرهات شود از ششدر ایام، برون

تا یک نفست آمدن از کام برون / مرغ تو پریده باشد از دام برون»

(۱) واژه مشخص شده نقش «نهاد» دارد.

(۲) در این شعر نقش تبعی «تکرار» دیده می‌شود.

(۳) بیت نخست دارای یک جمله مرکب است.

(۴) در مصراع دوم بیت نخست فعل اسنادی وجود دارد.

۱۴- زمان فعل «ماند» در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ای دل به غم نشین که سلامت نهفته ماند / وی جم به ماتم آی که خاتم پدید نیست

(۲) بی‌کار ماند شست غم او که بر دلم / از بس که زخم هست دگر جای تیر نیست

(۳) خاقانی از تو دور نه بر اختیار ماند / دانی که در بلا به ضرورت توان فتاد

(۴) پیغام داده بودی گفتمی که چونی از غم / آن کز تو دور ماند می‌دان چگونه باشد

۱۵- معنی ردیف در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ناگاه کودکی گفت دیدم ولی شکسته / در دام زلف یاری افتاد و مبتلا شد

(۲) چندان که پیش جستم کم یافتم نشان / گویی چه حالش افتاد یا رب دگر کجا شد؟

(۳) بردم بدو گمانی کز عشق گشت رسته / مانا که گشت عاشق ظنم مگر خطا شد

(۴) هر جا که ظن بردم رفتم طلب بکردم / پایم به سنگ آمد پشتم ز غم دوتا شد

۱۶- تعداد وابسته‌های (پیشین و پسین) در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) تو باری اشک خون می‌بار خاقانی در این انده / که انده شحنة عشق است و سیم شحنة زین خیزد
- ۲) در کمین غمزه ترکان، کمانکش داشتی / گاه تیرافشاندن آواز کمان چون نشنوی؟
- ۳) این عشق آتشینم دود از جهان برآرد / وین زلف عنبرینت آتش ز جان برآرد
- ۴) خاک مجلس بود خاقانی به بوی جرعه‌ای / هم به بوی جرعه‌ای خاکش معطر ساختیم

۱۷- بیت زیر با همه ابیات به جز قرابت معنایی دارد.

«ما به فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم / باز همان‌جا رویم جمله که آن شهر ماست»

- ۱) بر آ زین خاکدان گر گوشه آسودگی خواهی / که چون صحرای محشر نیست امید پناه این‌جا
- ۲) می‌شود راجع به اصل خویش صائب فرعاها / بازگشت بوی مشک آخر به آهوی ختاست
- ۳) به دیوان قیامت چون شود حاضر گران‌جانی / که نتواند قدم برداشت از بار گناه این‌جا
- ۴) شهیر پرواز ما خواهد کف افسوس شد / کز غلطی قفس را آشیان پنداشتیم

۱۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) سرانگشت تحیر بگزد عقل به دندان / چون تأمل کند این صورت انگشت‌نما را
- ۲) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را
- ۳) اگر خود را به جوش از پستی خامی برون آری / به فرق عقل بی‌باکانه چون صهبا نهی پا را
- ۴) هر که مست است در این میکده هشیارتر است / هر که از بی‌خبران است خیردارتر است

۱۹- بیت «از شب‌نم عشق خاک آدم گل شد / یک قطره از آن چکید نامش دل شد» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) پا کشیدن مشکل است از خاک دامن‌گیر عشق / هر که را چون سرو این‌جا پای در گل ماند ماند
- ۲) بود مسجد هر کف خاکم ولی عشق این زمان / در بن هر موی من بتخانه می‌سازد جدا
- ۳) بی‌حاصلی نگر که حضور بهشت را / از بهر یک دو دانه چو آدم گذاشتیم
- ۴) میل من با طاق ابروی بتان امروز نیست / در ازل معمار دیوار مرا مایل گذاشت

۲۰- مفهوم آیه «إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا» با کدام بیت تناسب دارد؟

- ۱) جیب و دامان فلک پر می‌شد از گفتار من / در سخن صائب هم‌آوازی اگر می‌داشتم
- ۲) مهر لب هرزه‌گو پرده آهستگی است / پنبه به نرمی کند طفل جرس را خموش
- ۳) از نقش پای ما سخنی چند چون قلم / مانده است یادگار به هر جا گذشته‌ایم
- ۴) گوشه چشمی نماند از مردمی در روزگار / سرمه‌واری نرمی گفتار در عالم نماند

۲۱- بیت «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد / کو دل آزاده‌ای کز تیغ او مجروح نیست» با کدام بیت قرابت معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) دنیا به اهل خویش ترخم نمی‌کند / آتش امان نمی‌دهد آتش‌پرست را
- ۲) روزی که برف سرخ ببارد ز آسمان / بخت سیاه اهل هنر سبز می‌شود
- ۳) زندگی با هوشیاری زیر گردون مشکل است / تا نگرودی مست این بار گران نتوان کشید
- ۴) سفر اهل جهان در طلب کام بود / ز سر کام گذشتن هنر مردان است

۲۲- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام بیت آمده است؟

«دیروز اگر سوخت ای دوست غم برگ و بار من و تو / امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو»

- ۱) ناامید از آه سرد و ناله سوزان مباحش / کاین بخار و دود آخر ابر رحمت می‌شود
- ۲) در غم فردا سرآمد شادی امروز ما / یاد شنبه تلخ بر طفلان کند آدینه را
- ۳) بر سفال جسم لرزیدن ندارد حاصلی / این سبو امروز اگر نشکست فردا بشکند
- ۴) آن چه رفت از عمر یاد آن به نیکی می‌کنند / چهره امروز در آینه فردا خوش است

۲۳- مفهوم کدام بیت در برابر آن نادرست است؟

- ۱) چو کسی در آمد از پای و تو دستگاه داری / گرت آدمیتی هست دلش نگاه داری (کمک به دیگران)
 - ۲) تو را با یک نظر چون سیر بیند دیده عاشق / که در هر پرده‌ای چون برگ گل روی دگر داری (جلوه‌های متفاوت معشوق)
 - ۳) از خار می‌آید گل و سنبل به چشمم از دمی / تا آن رخ گلگون و آن زلف پریشان دیده‌ام (توصیف زیبایی معشوق)
 - ۴) چشم کوتاه‌نظران بر ورق صورت خوبان / خط همی بیند و عارف قلم صنع خدا را (نگاه عمیق عرفا)
- ۲۴- مفهوم کدام بیت با بیت «تنیده یاد تو در تار و پودم میهن ای میهن / بود لبریز از عشقت وجودم میهن ای میهن» برابر است؟

- ۱) زمانه کرد چو در بر شعار دین و وطن / شدند مردم مسکین شکار دین و وطن
- ۲) مرد وطن را چنان عزیز شمرد / با دل و جان که شیرخواره لبین را
- ۳) گل‌ها ز بس که همدم زاغ و زغن شدند / مرغان نغمه‌سنج فدای وطن شدند
- ۴) خطه ایران منزلگه شیران که خداهش / نام پیروزی بنگاشته بر هر سر سنگ

۲۵- در کدام گزینه مفهومی مغایر با ابیات دیگر به چشم می‌خورد؟

- ۱) چو بر کس نماند جهان پایدار / همان به که نیکی بود یادگار
- ۲) تا به غیر از اسم نیک و رسم نیکی در جهان / هیچ اسم و هیچ رسمی نماند پایدار
- ۳) قول و فعلت نیک می‌باید ولیک / زان همه نیکی به است اخلاق نیک
- ۴) با این نسیم سحرخیز برخیز اگر جان سپردیم / در باغ می‌ماند ای دوست گل یادگار من و تو